EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 04.08.2006
KOM(2006) 441 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS

Humanitaarisen avun pääosasto (ECHO)
Vuosikertomus 2005

{SEC(2006) 1058}

SISÄLLYS

1. Johdanto ... 3

2. Yleispoliittiset näkökohdat ... 3

3. Yleiskatsaus ECHOn humanitaarisiin operaatioihin ... 5

3.1. Rahoituksen jakaminen ... 5

3.2. Tärkeimmät operaatiot vuonna 2005 alueittain ... 7

3.2.1. Afrikka, Karibia ja Tyynimeri (AKT-valtiot) ... 7

3.2.2. Venäjän federaatio ... 7

3.2.3. Välimeren alue ja Keski-itä ... 8

3.2.4. Aasia ... 8

3.2.5. Latinalainen Amerikka ... 8

3.3. Kriisivalmiustoimet (Dipecho) ... 9

3.4. Tärkeimmät yhteistyökumppanit humanitaarisissa operaatioissa ... 9

4. Suhteet muihin EU:n toimielimiin, jäsenvaltioihin, tärkeimpiin humanitaarisen alan kumppaneihin ja EU:n ulkopuolisiin avunantajiin ... 10

4.1. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ... 10

4.2. Suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja tärkeimpiin EU:n ulkopuolisiin avunantajiin 11

4.3. Aihepiirikohtainen rahoitus ... 12

5. Muut toimet ... 12

5.1. Kenttäasiantuntijat ... 12

5.2. Turvallisuuskysymykset ... 13

5.3. Viestintä ja tiedotus ... 14

5.4. Tarkastus ja arvioinnit ... 14

5.4.1. Valmiuksien vahvistamiseen tähtäävät arvioinnit ... 14

5.4.2. Kumppanuuden arviointi ... 15

5.4.3. Operaatioiden arviointi ... 15

5.5. Koulutus ja selvitykset ... 15

6. Päätelmät ... 16

1. JOHDANTO

Euroopan komission humanitaarisen avun pääosasto ECHO on vastuussa humanitaarisen avun antamisesta konfliktien, luonnononnettomuuksien ja ihmisten aiheuttamien onnettomuuksien uhreille Euroopan unionin ulkopuolisissa maissa. Sen tehtävänä on pelastaa ja suojella ihmishenkiä, vähentää ja ehkäistä kärsimystä sekä suojella humanitaarisista kriiseistä kärsivien väestöryhmien koskemattomuutta ja ihmisarvoa EU:n ulkopuolissa maissa[1]. ECHO on sitoutunut antamaan ainoastaan tarpeisiin perustuvaa apua, ja sen työhön eivät vaikuta poliittiset näkökohdat.

Vuosi 2005 oli humanitaarisesti ajateltuna erityisen raskas: maailmalla tapahtui useita suuria luonnonkatastrofeja jo ennestään vallinneiden humanitaaristen kriisien lisäksi, ja niistäkin joidenkin, kuten Darfurin, humanitaarinen tilanne paheni entisestään. Vuosi alkoi joulukuussa 2004 koetun tsunamin jälkimainingeissa. Tsunami oli yksi vuosisadan pahimmista luonnonkatastrofeista, joka runteli kahtatoista Intian valtameren rannikolla sijaitsevaa valtiota. Sen jälkeen kuivuus iski Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan, voimakkaat pyörremyrskyt riepottelivat Keski-Amerikkaa ja lopuksi maanjäristys koetteli Pakistania lokakuussa 2005.

Kuitenkin samana vuonna maailman muissa kriiseissä kuoli tuhansittain enemmän ihmisiä, joiden ahdinko ei samalla tavoin päässyt ihmisten tietoisuuteen. Euroopan komissio kutsuu näitä ”unohdetuiksi kriiseiksi” eli kriiseiksi, joista media ei ole – tai ei ole enää – kiinnostunut ja joiden uhrit saavat vain niukasti apua. Yksi ECHOn tavoitteista on lievittää näissä useimmissa tapauksissa pitkittyneissä kriiseissä elävien ihmisten kärsimyksiä.

Luonnonkatastrofit ja ihmisen aiheuttamat katastrofit ovat yleisesti ottaen koskeneet yhä useampia ihmisiä maailmassa. Luonnonkatastrofien määrä on lisääntynyt ja ne ovat entistä voimakkaampia, ja samalla niiden uhrien määrä on kasvanut. Ennusteiden mukaan tämä suuntaus jatkuu edelleen. Samanaikaisesti myös konfliktit kestävät usein pidempään ja ne ovat entistä tuhoisampia, vaikka pakolaisvirtojen määrä onkin laskussa.

Samanaikaisesti kun ECHO keskittyy globaalisten humanitaaristen tarpeiden kehittymiseen, se kiinnittää edelleen erityistä huomiota eri alojen keskinäisiin yhteyksiin, kuten hätäavun ja kehitysavun[2], kriisivalmiuden, HI-viruksen/aidsin, vesihuollon ja lasten välillä vallitseviin yhteyksiin.

Tässä vuosikertomuksessa esitetään yhteenveto ECHOn päätoimialoista vuonna 2005. Liitteessä annetaan yksityiskohtaisempia tietoja toiminnasta, ja se sisältää maakohtaisen yleiskatsauksen ECHOn tukemiin humanitaarisiin operaatioihin.

2. YLEISPOLIITTISET NÄKÖKOHDAT

Viimeaikaisista kriiseistä, kuten tsunamista (joulukuu 2004) ja Pakistanin maanjäristyksestä (lokakuu 2005) saadut kokemukset ovat saaneet kansainvälisen yhteisön pohtimaan humanitaaristen operaatioiden lisäksi myös tarvetta parantaa koko humanitaarisen

---

[1] Neuvoston asetus (EY) N:o 1257, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996.

[2] Hätäavun, kunnostustoimien ja kehitysyhteistyön niveltäminen (LRRD).

järjestelmän reagointivalmiutta. Kansainvälinen avustustoiminta on osoittanut, että nykyinen järjestelmä ei aina takaa uhriksi joutuneen väestön perustarpeisiin vastaamista ajoissa. Se on myös vahvistanut uusien toimijoiden ilmaantumisen humanitaariselle alalle: niitä ovat jäsenvaltioiden pelastuspalveluyksiköt tai asevoimat, joiden logistinen kapasiteetti on osoittautunut välttämättömäksi hätäapuoperaatioissa.

Tämän prosessin seurauksena YK:n järjestelmään on tehty useita humanitaarisia uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa humanitaarisen avun ennustettavuutta, oikea-aikaisuutta ja tehokkuutta ja jotka ovat saaneet YK:n yleiskokouksen, Ecosocin[3] ja YK-järjestöjen välisen humanitaarisista asioista vastaavan pysyvän komitean kannatuksen. Uudistusohjelma käsittää muun muassa humanitaarisen reagointivalmiuden vahvistamisen, humanitaarisen avun koordinaattoreita koskevan järjestelmän tehostamisen ja rahoituksen ennustettavuuden varmistamisen.

ECHO toimi valppaasti ja aktiivisesti koko vuoden 2005 sen varmistamiseksi, että humanitaarisen avun perusperiaatteet eli tasapuolisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus pitävät kärkipaikkansa asialistalla sekä EU:n toimielimissä että kansainvälisillä foorumeilla. Tämä näkyi EU:n hyväksymässä tsunamin jälkeisessä toimintaohjelmassa, jonka tarkoituksena on vahvistaa EU:n valmiuksia reagoida suuronnettomuuksiin ja jossa vaaditaan, että EU:n hätäapuoperaatioissa noudatetaan humanitaarisen avun periaatteita.

ECHO seurasi edelleen vuonna 2005 myös humanitaarisen avustamisen hyviä käytäntöjä koskevaa aloitetta ja osallistui useisiin täytäntöönpanoryhmän teknisiin kokouksiin Genevessä ja Lontoossa. Hyvää humanitaarista avustamista koskevan työn aiheina olivat vuonna 2005 vertailukohdat/indikaattorit, vertaisarvioinnit ja OECD/DAC sekä raportointivaatimusten yhdenmukaistaminen. Heinäkuussa 2005 ECHO osallistui Kanadan hallituksen järjestämään korkean tason tapaamiseen New Yorkissa. Kokouksessa arvioitiin edistymistä Tukholman täytäntöönpanosuunnitelman toteuttamisessa. ECHO osallistui myös YK:n Ecosocin humanitaarisen jaoston vuoden 2005 toiminnan puitteissa paneelikeskusteluun aiheesta ”Hyvä humanitaarinen avustaminen – kahdessa vuodessa saavutetun edistyksen arviointi”.

ECHO käsittelee myös alakohtaisia ja monialaisia painopisteitä ja kannustaa – aina kun se on mahdollista ja asiaankuuluvaa – siirtymistä kohti kehitysaputoimintaa (hätäavun, kunnostustoimien ja kehitysyhteistyön niveltäminen), sillä se on edellytys onnistuneelle ratkaisustrategialle. ECHO saattoi päätökseen Angolan-operaationsa ja siirsi toimintavastuuta kehitysaputoimijoille Tadžikistanissa ja Kambodžassa, joista sen on tarkoitus vetäytyä lopullisesti vuonna 2006. Kongon demokraattisessa tasavallassa ECHO pystyi siirtämään joitakin tiettyjen alojen toimintoja kehitysyhteistyön pääosastolle ja Maailmanpankille, minkä ansiosta se saattoi keskittyä haavoittuvimpiin ja levottomimpiin maan itäosan alueisiin.

Lapsia koskeva työ jatkui vuonna 2005 humanitaarisissa kriiseissä eläviä lapsia koskevien suuntaviivojen laatimisen muodossa. Suuntaviivat saadaan valmiiksi vuonna 2006. Vuonna 2005 lapsiin liittyviä toimia toteutettiin 42 rahoitussopimuksessa (esim. ravitsemushoito, rokottaminen, lapsisotilaiden yhteiskuntaan sopeuttaminen), joiden kokonaismäärärahat olivat 30 miljoonaa euroa. Lisäksi monissa muissa rahoitussopimuksissa, joissa on useita tuensaajia, on erityinen lapsiin kohdistuva osio.

---

[3] YK:n talous ja sosiaalineuvosto.

Vuoden 2005 lopussa julkaistiin ECHOn verkkosivuilla **vettä ja saniteettipalveluja** hätätilanteissa käsittelevä arvio ja suuntaviivat. Ne on esitelty ECHOn pääkumppaneille ja ne saivat hyvän vastaanoton.

3. YLEISKATSAUS ECHON HUMANITAARISIIN OPERAATIOIHIN

3.1. Rahoituksen jakaminen

Humanitaarisen avun pääosaston ECHOn reaktiot humanitaarisiin hätätilanteisiin ovat kehittyneet samassa linjassa humanitaarisissa tarpeissa vuonna 2005 tapahtuneiden maailmanlaajuisten muutosten kanssa. Tämä näkyy ECHOn rahoituksen alueellisessa jakautumisessa, jossa painotetaan erityisesti unohdettuja kriisejä. Jotta voidaan olla varmoja ECHOn operaatioiden ohjautumisesta tarvelähtöisesti, ECHOn työohjelma perustuu maailmanlaajuisen tarvearvioinnin menetelmään. Siinä käytetään ristikkäisarviointia, jossa verrataan tilannetta yli 130 kehitysmaassa indikaattoreiden pohjalta (inhimillinen kehitys, köyhyys, luonnononnettomuuksien riski, konfliktit, pakolaiset, maan sisäiset pakolaiset, alle 5-vuotiaiden aliravitsemus ja kuolleisuus ja muiden avunantajien avustukset).

Arvioinnin tulokset löytyvät Europa-verkkosivuilta osoitteesta http://ec.europa.eu/comm/echo/information/strategy/index_en.htm.

ECHO vastasi humanitaarisiin kriiseihin vuonna 2005 tekemällä 91 rahoituspäätöstä. Niiden yhteenlaskettu määrä oli 652,5 miljoonaa euroa, josta 629,33 miljoonaa rahoitettiin komission talousarviosta ja 23,2 miljoonaa EKR:n varoista. Maksusitoumusmäärärahojen täytäntöönpanoaste oli sataprosenttinen. AKT-maat oli suurin avunsaaja (244,2 miljoonaa euroa), heti seuraavana oli Aasia (239,25 miljoonaa euroa, tsunamioperaatiot mukaan laskettuina). Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto vuonna 2005 tehtyjen humanitaarista apua koskevien päätösten maantieteellisestä jakautumisesta (määrät tuhansina euroina):

Yksikkö/Alue	Määrä (tuhatta euroa)	
ECHO – 1: Afrikka, Karibia, Tyynimeri	**244 217**	**37 %**
Afrikan sarvi[4]	*85 120*	*13 %*
Suurten järvien alue	*71 000*	*11 %*
Länsi-Afrikka	*52 550*	*8 %*
Karibia, Tyynimeri, Intian valtameri	*8 297*	*1 %*
Eteläinen Afrikka	*27 250*	*4 %*
ECHO – 2: Itä-Eurooppa, Venäjän federaatio, Etelä-Kaukasia, Keski-Aasia, (Mongolia mukaan luettuna), Keski-itä, Välimeren alue	**84 087**	**13 %**
Venäjän federaatio, Etelä-Kaukasia, Keski-Aasia,	*35 200*	*6 %*

[4] ECHO-Flight-operaatiot mukaan luettuina.

Yksikkö/Alue	Määrä (tuhatta euroa)	
(Mongolia mukaan luettuna)		
Välimeren alue	*9 311*	*1 %*
Keski-itä	*39 576*	*6 %*
ECHO – 3: Aasia, Keski- ja Etelä-Amerikka	**256 945**	**40 %**
Aasia (mukaan luettuna tsunami: 122 830 000 euroa)	*239 245*	*37 %*
Keski- ja Etelä-Amerikka	*17 700*	*3 %*
Dipecho – kriisivalmius [5]	**17 500**	**3 %**
Aihepiirikohtainen rahoitus	**20 500**	**3 %**
Tekninen apu (asiantuntijat ja ennakkomaksujärjestelmä)	**22 750**	**3 %**
Tukimenot (tarkastukset, arvioinnit, tiedottaminen ja viestintä, jne.)	**6 500**	**1 %**
YHTEENSÄ 2005	**652 499**	**100 %**

Maailmanlaajuisen tarvearvioinnin luokituksen yläpäässä oleva 25 prosenttia muodostuu maista, joilla on kaikkein suurimmat tarpeet, keskellä oleva 50 prosenttia kattaa maat, joiden tarpeet ovat keskisuuria, ja jäljellä oleva 25 prosentin osuus muodostuu maista, joiden tarpeet ovat edellisiä vähäisemmät. Maailmanlaajuinen tarvearviointi antaa ECHOlle mahdollisuuden tarkastella globaalista näkökulmasta, miten hyvin tarvelähtöisen strategian täytäntöönpano onnistuu.

Kun sovelletaan tätä menetelmää vuoden 2005 (tilanne 31.12.2005) tuloksiin, todetaan, että 48 prosenttia (tai 312 miljoonaa euroa) talousarvion (luku 23 02) rahoittamasta ja EKR:n varoista saadusta 652,5 miljoonasta eurosta[6] osoitettiin alueille, joiden tarve oli kaikkein suurin. 21 prosenttia (tai 136,8 miljoonaa euroa) osoitettiin alueille, joiden tarpeet ovat keskisuuria ja 1,0 prosenttia (tai 6,9 miljoonaa euroa) vähäisempien tarpeiden alueille (”rajattu tarve”). Lopuilla (196,6 miljoonaa euroa tai 30 prosenttia) katettiin tsunamiapuoperaatiot (122,83 miljoonaa euroa), kriisivalmiustoiminnot (Dipecho-ohjelma), aihepiirikohtainen rahoitus, tekninen apu ja tukimenot.

ECHOn avustusstrategia painottuu edelleen unohdettuihin kriiseihin. Tällä tarkoitetaan tilanteita, joissa humanitaariset tarpeet ovat suuret, mutta eivät juurikaan saa avunantajien huomiota – mikä näkyy saadun avun määrässä – tai herätä tiedotusvälineiden kiinnostusta. ECHOn analyysit ja menetelmät unohdettujen kriisien tunnistamiseksi perustuvat sekä

---

5 Ks. Dipecho-varojen jakautuminen alueittain liitteen II.4 kohdassa.

6 Jos tsunamiapuoperaatioita ei lasketa mukaan, maksusitoumusten määrä oli yhteensä 529,7 miljoonaa, josta 59 prosenttia osoitettiin alueille, joiden tarve oli kaikkein suurin, 21 prosenttia alueille, joiden tarpeet ovat keskisuuria ja 1 prosentti vähäisempien tarpeiden alueille. Loput eli 73,8 miljoonaa eli 14 prosenttia käytettiin kriisivalmiustoimintoihin (”Dipecho”-ohjelma), aihepiirikohtaiseen rahoitukseen, tekniseen apuun ja tukimenoihin.

kvantitatiivisiin tietoihin (median vähäinen kiinnostus ja avunantajien vähäinen tuki, vaikka tarpeet ovat suuria) että kvalitatiivisiin tekijöihin (ECHOn asiantuntijoiden ja asiasta vastaavien virkamiesten paikalla tekemät arvioinnit). Vuonna 2005 tällaisiksi unohdetuiksi kriiseiksi laskettiin tilanteet seuraavissa maissa: Algeria (Länsi-Sahara), Indonesia, Myanmar/Thaimaa, Nepal, Pohjois-Kaukasia (Tšetšenia), Tadžikistan, Somalia ja Uganda. Kuluneen vuoden aikana näiden unohdettujen kriisien hoitamiseen osoitettiin yhteensä 89,1 miljoonaa euroa tukea eli 13,6 prosenttia talousarvion (luku 23 02) rahoittamasta ja EKR:n varoista saadusta 652,5 miljoonasta eurosta ja 20 prosenttia maantieteellisiin rahoituspäätöksiin osoitetuista varoista (462,4 miljoonaa euroa), tsunami pois luettuna.

3.2. Tärkeimmät operaatiot vuonna 2005 alueittain

Lisätietoja operaatioista on liitteen I osassa.

3.2.1. Afrikka, Karibia ja Tyynimeri (AKT-valtiot)

ECHO myönsi vuonna 2005 AKT-valtioille 244 miljoonaa euroa. Tärkeimmät toimet toteutettiin seuraavilla alueilla:

– Sudan: 20 vuotta kestäneen pohjois- ja eteläosan välisen konfliktin jälkeen tammikuussa 2005 alulle pantu rauhanprosessi ei ulottunut Darfuriin, jossa tilanne muuttui jopa entistä kaoottisemmaksi ja epävakaammaksi. Darfur on Afrikan mantereen suurin ratkaisematon konflikti. Konfliktista kärsivien ja apua tarvitsevien ihmisten määrä kasvoi edelleen ja on nyt puolet Darfurin alueen väestöstä. Alun perin budjetoidut 20 miljoonaa euroa käytettiin nopeasti, ja vuoden aikana jouduttiin tekemään useita täydentäviä rahoituspäätöksiä. Yhteensä Darfuriin myönnettiin 45 miljoonaa euroa, minkä lisäksi mukaan on laskettava Tšadiin paenneille sudanilaisille myönnetyt 12 miljoonaa euroa.

– Kongon demokraattinen tasavalta (avun määrä yhteensä 38 miljoonaa euroa). Maan itäosa (Ituri, Kivu ja Katanga) ei edelleenkään ollut turvallinen, vaikka parannusta on tapahtunut jonkin verran Yhdistyneiden kansakuntien joukkojen laajemman toiminnan ansiosta. Siirtymään joutuneet, uudelleen sijoitettavat ja vastaanottajina toimivat perheet saivat vuonna 2005 yhdennetyn yhteisön apupaketin, jolla on tarkoitus vastata välittömiin tarpeisiin ja valmistaa samalla tietä tuotantotoiminnan uudelleen käynnistämiselle mahdollisimman pian. Se vakauttaisi osaltaan konfliktista kärsineitä alueita.

– Länsi-Afrikan rannikko (Guinea, Liberia ja Norsunluurannikko): vuonna 2005 budjetoidut määrärahat (29,2 miljoonaa euroa) osoitettiin suurelle joukolle pakolaisia ja sisäisiä pakolaisia, joita autettiin palaamaan normaalielämään.

– Niger ja Mali: ECHO päätti nopeasti myöntää 8,3 miljoonaa euroa vastatakseen Nigerissä ja Malissa vuonna 2005 puhjenneisiin äkillisiin nälänhätäkriiseihin. Ensisijaisia kohteita olivat hätäruokintakeskusten toiminta ja heikoimmassa asemassa olevien väestönosien pääsy perusterveydenhuollon piiriin.

3.2.2. Venäjän federaatio

Pohjois-Kaukasiassa ei ollut näköpiirissä mitään pysyvää rauhanratkaisua, ja Tšetšenian ratkaisemattoman konfliktin seuraukset tuntuivat koko alueella, jossa väkivaltaisuudet levisivät vuoden aikana. Väestön perustarpeet yli viisi vuotta kestäneen konfliktin jälkeen jäivät edelleen valtaosin kansainvälisen yhteisön huomion ulkopuolelle. Tämä unohdettu

humanitaarinen kriisi oli edelleen yksi ECHOn ensisijaisista toimintakohteista, ja siihen osoitettiin 26,3 miljoonaa euroa.

3.2.3. Välimeren alue ja Keski-itä

Rahoitusapua myönnettiin edelleen huomattavan paljon miehitetyillä palestiinalaisalueilla asuville palestiinalaisille ja Syyrian, Jordanian ja Libanonin palestiinalaispakolaisille (36,6 miljoonaa euroa) äärimmäisen kurjan humanitaarisen tilanteen lievittämiseksi, koska poliittista ratkaisua konfliktiin ei ole löytynyt, sekä Algerian sahrawipakolaisille, jotka ovat edelleen täysin riippuvaisia humanitaarisesta avusta (9,3 miljoonaa euroa).

3.2.4. Aasia

Tsunami iski vuoden 2004 viimeisinä päivinä ja hätäapupäätökset tehtiin seuraavina päivinä, joten lähes kaikki toiminta tapahtui vuoden 2005 aikana. Pääosa operaatioista toteutettiin Indonesiassa ja Sri Lankassa; pienempiä operaatioita toteutettiin myös Intiassa, Malediiveilla ja Thaimaassa. Komission menettelyt mahdollistivat nopean reagoinnin tsunamiin: komissio myönsi 3 miljoonaa euroa jo onnettomuuspäivänä ja viiden päivän kuluessa vielä 20 miljoonaa euroa lisää. Helmikuussa 2005 myönnettiin vielä 80 miljoonaa euroa ja joulukuussa 2005 jälleen 20 miljoonaa euroa, joten kaiken kaikkiaan rahoituksen määrä oli 123 miljoonaa euroa. Suuri rahoitussumma osoittautui tarpeelliseksi varsinkin siksi, että siirtyminen hätäapuvaiheesta jälleenrakennusvaiheeseen kesti odotettua pidempään[7].

Lokakuussa 2005 tuhoisa maanjäristys iski Pakistaniin ja Intiaan. 75 000 ihmistä sai surmansa[8]. Kaksi päivää onnettomuuden jälkeen myönnettiin ensimmäinen 3 miljoonan euron hätäapusumma, ja neljä päivää myöhemmin rahoitusta osoitettiin lisää (10 miljoonaa euroa) pääasiassa Euroopan komission hätäapuvarannosta. ECHO oli myöntänyt rahoitusta yhteensä 48 miljoonaa euroa ennen vuoden loppua.

ECHO osoitti 20 miljoonaa euroa Afganistanin kriisin uhreille. Rahoitus kattoi pakolaisten rekisteröinnin ja kuljettamisen Pakistanista ja Iranista Afganistaniin; suojan, vesihuollon ja saniteettipalvelut suurimmassa hädässä oleville Afganistanissa sekä avunannon jatkamisen jäljelle jääneistä pakolaisista heikoimmassa tilanteessa oleville.

ECHO oli edelleen vuonna 2005 näkyvästi läsnä Pohjois-Koreassa, jossa se käytti 13,7 miljoonan euron apusumman terveys-, vesi- ja saniteettipalvelujen ja elintärkeiden lääkinnällisten tarvikkeiden tarjoamiseen.

3.2.5. Latinalainen Amerikka

Tärkein operaatio suoritettiin Kolumbiassa, jossa 12 miljoonaa euroa käytettiin väkivaltaisuuksien uhreiksi joutuneiden ihmisten auttamiseen. Vuoden 2005 ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana yli 39 000 ihmistä sai ruoka-apua ja muuta apua kolmen kuukauden kuluessa kotinsa jättämisestä. Tämän hätäapuvaiheen jälkeen yli 70 000 sisäistä siirtolaista sekä saarretut ja piiritetyt siirtokunnat ja heikossa asemassa olevat

---

7 Erityiskertomus nro 3/2006 Euroopan komission humanitaarisesta avusta hyökyaallon uhrien auttamiseksi (annettu EY:n perustamissopimuksen 248 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla) sekä komission vastaukset.

8 USAID:n tiedote – 24. helmikuuta 2006, http://www.usaid.gov/press/factsheets/2006/fs060227.html.

vastaanottajayhteisöt saivat ruoka-apua ja muita tarvikkeita, puhdasta juomavettä, perusterveydenhuoltoa ja opetuspalveluja lapsille sekä psykologista ja sosiaalista tukea.

3.3. Kriisivalmiustoimet (Dipecho)

ECHO tukee asetuksen (EY) N:o 1257/96 2 f artiklan mukaisesti kriisivalmiustoimia useilla sellaisilla maailman alueilla, joilla luonnononnettomuuksia tapahtuu usein, auttaakseen asukkaita reagoimaan nopeasti mahdollisen uuden onnettomuuden sattuessa ja pelastaakseen näin ihmishenkiä. Maapallon väestöä vuonna 2005 koetelleet suuronnettomuudet osoittivat tällaisten toimien merkityksen.

Kriisivalmiustoimia toteutetaan pääasiassa niissä maissa, joissa ECHO tukee jo ennestäänkin humanitaarista toimintaa, mutta Dipecho-hankkeet saattavat myös olla ainoita ECHOn toimia tietyissä kohteissa, kuten Vietnamissa, Nicaraguassa tai Andien maissa vuonna 2005. ECHO hyväksyi vuonna 2005 Dipecho-ohjelmansa puitteissa Andien yhteisöä, Keski-Aasiaa, Etelä-Aasiaa ja Karibian aluetta koskevat toimintasuunnitelmat, joille osoitettiin yhteensä 17,5 miljoonaa euroa. Alueet valittiin siksi, että niissä luonnononnettomuuksien riski on suuri ja väestö erityisen haavoittuvaista. Huomioon otettiin myös paikallisten resurssien ja valmiuksien niukkuus.

Kriisivalmiusnäkökulma on lisäksi sisällytetty järjestelmällisemmin luonnononnettomuuksien johdosta suoritettaviin humanitaarisiin avustustoimiin. Näin tehtiin esimerkiksi tsunamin, Pakistanin maanjäristyksen ja Karibian alueen pyörremyrskyjen uhrien tukemiseksi tehdyissä päätöksissä.

3.4. Tärkeimmät yhteistyökumppanit humanitaarisissa operaatioissa

ECHOn antama humanitaarinen apu toteutetaan yhteistyökumppaneiden välityksellä. ECHO tekee yhteistyötä noin 200 kansalaisjärjestön, Yhdistyneiden kansakuntien järjestöjen ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Punaisen Ristin kansainvälisen komitean ja Punaisen Ristin kansainvälisen liiton sekä Punaisen Puolikuun yhdistysten kanssa.

ECHOlle on tärkeää työskennellä erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Sen ansiosta ECHO pystyy vastaamaan tehokkaasti jatkuvasti kasvaviin tarpeisiin eri puolilla maailmaa. ECHO on luonut yhä tiiviimmät yhteistyösuhteet kumppaneihinsa sekä poliittisissa asioissa että humanitaaristen operaatioiden hallinnoinnissa.

ECHO toteutti vuonna 2005 operaationsa pääasiassa kansalaisjärjestöjen (54 prosenttia), Yhdistyneiden kansakuntien järjestöjen (32 prosenttia) ja kansainvälisten järjestöjen (11 prosenttia) välityksellä. Lisätietoja kumppaniryhmien jakautumisesta vuoden aikana on liitteen II.5 ja II.6 kohdassa.

Vuosittain toteutetaan myös tukiohjelma, jonka avulla kehitetään yhteistyötä kansalaisjärjestökumppaneiden kanssa ja vahvistetaan niiden valmiuksia. Siinä noudatetaan ECHOn määrittämiä painopisteitä, ja sen tarkoituksena on myöntää pieniä apusummia koulutusaloitteita tai opintoja varten. Lisäksi sillä edistetään humanitaaristen asioiden tuntemusta ja soveltuvien poliittisten vastausten kehittämistä. Ehdotuspyynnön jälkeen elokuussa 2005 myönnettiin yhteensä 500 000 euron apurahat. Neljässä valitussa hankkeessa pyritään parantamaan humanitaaristen kansalaisjärjestöjen hallinnollisia valmiuksia ja operaatioiden suunnittelun, laatimisen ja täytäntöönpanon laatua.

4. SUHTEET MUIHIN EU:N TOIMIELIMIIN, JÄSENVALTIOIHIN, TÄRKEIMPIIN HUMANITAARISEN ALAN KUMPPANEIHIN JA EU:N ULKOPUOLISIIN AVUNANTAJIIN

4.1. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot

ECHO toimi aktiivisesti myös vuonna 2005 EU:n tasolla sen varmistamiseksi, että humanitaarisen avun periaatteet pitävät kärkipaikkansa asialistalla EU:n toimielimissä.

Humanitaarisen avun pääosasto teki tiivistä yhteistyötä muiden komission yksiköiden kanssa (ulkosuhteiden pääosasto, kehitysyhteistyön pääosasto, yhteistyötoimisto EuropeAid ja ympäristöasioiden pääosasto) sen varmistamiseksi, että yhteisön eri yksiköiden toiminta on keskenään johdonmukaista. Lisäksi ECHO osallistui erilaisiin kokouksiin ja neuvoston työryhmiin, joissa se kertoi toimeksiannostaan ja suhteistaan muihin hätäaputoimintaan osallistuviin EU:n toimielimiin.

Tsunamin jälkeen hyväksyttiin EU:n toimintasuunnitelma, jolla käynnistettiin EU:n hätätilannevalmiuden kehittämisprosessi. EU:n toimintasuunnitelmassa määritettiin mahdollisia toimenpiteitä – muun muassa nykyisten, kehiteltävien välineiden parempi hyödyntäminen – kriisien käsittelemiseksi EU:n sisä- ja ulkopuolella. ECHO oli mukana laatimassa komission tiedonantoa "*Yhteisön ulkopuolisissa maissa tapahtuneiden katastrofien ja kriisien edellyttämien EU:n valmiuksien vahvistaminen*", joka annettiin vastauksena kyseiseen toimintasuunnitelmaan (20. huhtikuuta 2005)[9]. Tiedonannossa ECHO nimesi joitakin toimenpiteitä, joilla parannetaan EU:n ulkopuolisiin kriiseihin myönnetyn EU:n humanitaarisen avun johdonmukaisuutta ja tehokkuutta. Niitä ovat 1) kentällä toimivien asiantuntijoiden määrän lisääminen, 2) koulutuksen antaminen asiantuntijoille YK:n humanitaarisen avun koordinaatioyksikön (OCHA), YK:n luonnontuhojen arviointi- ja koordinointiryhmän (UNDAC) ja Punaisen Ristin FACT-joukkojen[10] arviointi- ja koordinointimenetelmistä (tässä järjestyksessä synergioiden ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi tarpeita arvioitaessa); lopuksi 3) varakapasiteetin luominen valmiiksi ja ottaminen käyttöön ECHOn alueellisten paikallistoimistojen tasolla, jotta hätäapuun erikoistuneet monialaiset ryhmät saadaan toimintaan 24 tunnissa.

Komissio on nimittänyt kaksi edustajaa neuvoston pääsihteeristön alaisuudessa toimivan EU:n sotilasesikunnan **siviili-sotilasyksikköön**. ECHO ylläpitää läheisiä suhteita tähän hiljattain perustettuun elimeen sen varmistamiseksi, että humanitaarisen avun periaatteita ja YK:n suuntaviivoja noudatetaan asianmukaisesti yksikön työssä ja erityisesti kaikissa tärkeissä yksikön kehittelemissä strategisissa suunnitteluskenaarioissa.

ECHO osallistui myös kriisinhallintaskenaarion humanitaariseen apuun liittyvän osion laatimiseen. ECHOlle se oli tilaisuus muistuttaa, että se ei ole kriisinhallintaväline: sen toimintaan eivät vaikuta poliittiset näkökohdat, vaan se toimii vain luonnononnettomuuksien tai ihmisen aiheuttamien onnettomuuksien uhrien tarpeiden perusteella humanitaarisen avun periaatteita ja humanitaariseen avustustoimintaan sovellettavaa kansainvälistä oikeutta noudattaen.

Humanitaarisen avun komitea (HAC) piti vuonna 2005 kahdeksan kokousta jäsenvaltioiden edustajien kanssa. Lisäksi Luxemburgin ja Yhdistyneen kuningaskunnan puheenjohtajakaudella kutsuttiin koolle kaksi epävirallista humanitaarisen avun komitean

---

9 KOM (2005) 153 lopullinen.

10 http://www.ifrc.org/what/disasters/fact/.

kokousta, joista ensimmäinen käsitteli humanitaariseen avustustoimintaan sovellettavaa kansainvälistä oikeutta ja toisessa keskusteltiin humanitaarisen avustustoiminnan uudistuksesta.

4.2. Suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja tärkeimpiin EU:n ulkopuolisiin avunantajiin

Kuten yleispoliittisten näkökohtien yhteydessä jo todettiin, kansainvälinen humanitaarinen avustustoiminta on viime vuosien aikana osoittanut, että nykyisessä järjestelmässä avustustoiminta ei ole samanlaista kriisistä riippuen ja että nykyinen valmiustaso on suurissa kriiseissä usein riittämätön takaamaan edes asianmukaisen perustarpeisiin vastaamisen. Vuosi 2005 herätti laajaa keskustelua siitä, miten kansainvälistä humanitaarisen avustustoiminnan järjestelmää pitäisi uudistaa.

YK:n pääsihteeri julkaisi maaliskuussa 2005 raportin nimeltä ”In Larger Freedom” (Laajempaan vapauteen). Raportissa todettiin humanitaarisesta avusta, että järjestelmää pitäisi uudistaa kolmella keskeisellä alalla: operationaalisten YK:n järjestöjen ja niiden kumppaneina toimivien täytäntöönpanoon osallistuvien kansalaisjärjestöjen hätäaputoimiin suunnattavan rahoituksen pitäisi olla ennustettavampaa ja oikea-aikaisempaa, koordinoinnin pitäisi olla tehokkaampaa sekä kentällä että päämajatasolla ja reagointivalmiuden pitäisi olla parempi, mihin liittyy myös alakohtaisen vastuun ja tilivelvollisuuden tarkempi määrittely.

ECHO seurasi koko vuoden 2005 tarkasti kaikkia näitä tapahtumia. Se osallistui humanitaarisen avustustoiminnan uudistusta käsitteleviin kokouksiin ja esitti kannanottoja erilaisista keskustelun aiheena olleista aloitteista.

Joulukuussa 2005 komission jäsen Michel oli kutsuttu YK-järjestöjen välisen pysyvän komitean (IASC) kokoukseen. YK-järjestöjen välinen pysyvä komitea on ainutlaatuinen järjestöjen välinen foorumi, jossa keskeiset YK-kumppanit ja muut humanitaarisen alan kumppanit koordinoivat toimintaansa, määrittävät toimintalinjoja ja tekevät päätöksiä. Komission jäsen Michel tapasi kaikkien YK:n operationaalisten organisaatioiden, Punaisen Ristin kansainvälisen komitean, Punaisen Ristin kansainvälisen liiton ja Punaisen Puolikuun yhdistysten ja Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön johtajat sekä kansalaisjärjestöjen edustajia. Komission jäsen Michel kertoi IASC:n jäsenille humanitaarisen avustusjärjestelmän uudistamista koskevista komission näkökannoista.

Tärkeimpien kumppaneiden kanssa (OCHA, Unicef, WHO, WFP, ICRC, IFRC, UNHCR, VOICE ja MSF) pidettiin vuonna 2005 kokouksia jokavuotisen strategista ohjelmasuunnittelua koskevan vuoropuhelun puitteissa. Niissä keskusteltiin kunkin järjestön strategioista ja painopisteistä.

ECHO osallistui EU:n puheenjohtajavaltion (Luxemburg) ja YK:n OCHA:n järjestämään tilaisuuteen nimeltä ”Six Months after the Tsunami: Stocktaking by the EU and the UN” (Kuusi kuukautta tsunamin jälkeen: EU:n ja YK:n tilannearvio), jossa arvioitiin ensimmäisen kerran tsunami-avustustoiminnasta saatuja kokemuksia.

ECHO osallistui myös moniin kokouksiin, joissa pohdittiin muiden tärkeiden avunantajien kanssa muun muassa humanitaarisen avun periaatteita tai armeijan ja pelastuspalvelun resurssien käyttöä humanitaarisissa operaatioissa.

ECHO hoiti suhteitaan tärkeimpiin EU:n ulkopuolisiin avunantajiin muun muassa jatkamalla vuoropuhelua Yhdysvaltojen hallinnon kanssa humanitaarisen politiikan/toiminnan koordinoimiseksi ja humanitaarisen tilanteen kehittymistä tämänhetkisissä kriiseissä koskevien kummankin osapuolen näkemysten tuomiseksi esiin. Myös jokavuotinen ECHOn ja Yhdysvaltojen välinen strateginen vuoropuhelukokous järjestettiin.

Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Yhdysvaltojen kanssa yhteinen valtuuskunta matkusti Liberiaan ja Guineaan. Matkalla tarkkailtiin liberialaisten pakolaisten ja sisäisten pakolaisten vapaaehtoista paluuta koteihinsa. Valtuuskunnan yhteiset suositukset ”Coordination, Repatriation, IDPs, Food situation, and Transition” (Koordinointi, kotiin palauttaminen, sisäiset pakolaiset, elintarviketilanne ja siirtymä) luovutettiin yhteisesti UNHCR:lle, OCHA:lle, WFP:lle ja Liberian humanitaarisen avun koordinaattorille.

ECHO tapasi myös Kanadan kansainvälisen kehitysapujärjestön (Canadian International Development Agency, CIDA) edustajia ja keskusteli heidän kanssaan mahdollisesta tulevasta yhteistyöstä.

4.3. Aihepiirikohtainen rahoitus

ECHO jatkoi edelleen tärkeimpien kansainvälisten humanitaaristen järjestöjen (YK ja Punaisen Ristin liike) hallinnollisten valmiuksien vahvistamisen tukemista aihepiirikohtaisten rahoitusohjelmien kautta ottaen huomioon sen, miten tärkeä rooli niillä on humanitaarisen avun perille toimittamisessa.

ECHO myönsi vuonna 2005 rahoitusta **YK:n OCHA:lle** (4 miljoonaa euroa) tiedotusjärjestelmän kehittämiseen, mukaan luettuina uusien humanitaaristen tiedotuskeskusten perustaminen (esim. Sri Lankaan, Acehiin, Nigeriin, Pakistaniin), ReliefWeb ja maailmanlaajuinen kriisihälytys- ja koordinointijärjestelmä (Global Disaster Alert and Coordination System, GDACS); **WHO:lle** (4 miljoonaa euroa) terveyskriiseihin vastaamisvalmiuden parantamiseen; **ICRC:lle** (4 miljoonaa euroa) aseellisten konfliktien uhrien suojelutoimiin (esim. Keski-Afrikan tasavallassa, Kongon tasavallassa, Ruandassa, Azerbaidžanissa, Filippiineillä ja Pakistanissa) ja **UNHCR:n** suojeluohjelmalle (5 miljoonaa euroa). Aihepiirikohtaisella rahoituksella tuettiin myös **IFRC:n** kriisinhallintaohjelmaa (3,5 miljoonaa euroa). **Unicefin** hallinnoimat lastensuojelua (2 miljoonaa euroa) ja kriisivalmiutta (5,7 miljoonaa euroa) käsittelevät hankkeet toteutettiin vuonna 2005 edellisvuonna myönnetyin varoin.

5. MUUT TOIMET

5.1. Kenttäasiantuntijat

EU:n toimintasuunnitelmassa, joka koskee valmiutta EU:n ulkopuolisissa maissa tapahtuvia hätätilanteita varten (ks. kohta 4.1), ehdotettiin ECHOn kenttäasiantuntijoiden määrän lisäämistä huomattavasti.

ECHO asetti välitavoitteeksi, että vuoden 2005 loppuun mennessä kentällä on noin 100 asiantuntijaa. Tätä varten luotiin 41 uutta virkaa, joista viisi liittyi suoraan tsunamiin. 28 virkaa luotiin vahvistamaan kuutta aluetoimistoa, ja kahdeksan uusista viroista liittyi olemassa olevien ja uusien toimistojen kapasiteetin vahvistamiseen. Vuoden 2005 lopussa

83 asiantuntijaa oli aloittanut työn, ja 13 asiantuntijaa oli valittu; heidän työsuhteensa alkaa vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla.

Aluetoimistojen resurssien vahvistamiseen liittyi myös kunkin toimiston perusrakenteiden määrittely ja eräiden erikoisalan virkojen luominen tarpeen mukaan, esim. nopeasta toiminnasta vastaava koordinaattori, ”floater” (virkamies on sijoitettu päätoimipaikkaan, mutta voi tarvittaessa siirtyä auttamaan toista yksikköä), turvallisuusvastaava ja erikoisasiantuntijoita, jotka vastaavat lääkealasta, ruoka-avusta, elintarviketurvallisuudesta, ravintokysymyksistä tai kriisivalmiudesta, sekä asiantuntijatyöryhmän perustaminen käsittelemään aihepiirikohtaista rahoitusta.

Tavoitteena oli, että ECHO voisi nopeasti lähettää asiantuntijansa uusiin kriisitilanteisiin arvioimaan humanitaarisia tarpeita ja osallistumaan humanitaarisen avustustoiminnan koordinointiin paikan päällä muiden tärkeiden toimijoiden kanssa. ECHO testasi vahvistettua rakennettaan lokakuussa 2005 Pakistanissa, Intiassa ja Afganistanissa sattuneen voimakkaan maanjäristyksen jälkeen: asiantuntijat lähetettiin samana päivänä arvioimaan hätäavun tarvetta, ja ensimmäinen hätäapupäätös tehtiin välittömästi.

Erikoisalan asiantuntijaverkkoja ja työryhmiä on perustettu antamaan teknistä neuvontaa ja tukea sekä päämajatasolle että kenttätasolle. Näin varmistetaan ECHOn toiminnan yhtäpitävyys ja johdonmukaisuus ja voidaan laatia toiminnallisia suuntaviivoja ja yhteisesti hyväksyttyjä käytäntöjä.

5.2. Turvallisuuskysymykset

Humanitaarisen kenttähenkilökunnan turvallisuus on kasvava huolenaihe kaikissa humanitaarisissa avustusjärjestöissä. Humanitaarisia työntekijöitä on kuollut viime vuosien aikana selvästi entistä useammin.

ECHO käynnistikin vuonna 2005 tästä syystä vuonna 2004 valmiiksi saadun turvallisuusarvioinnin jatkoarvioinnin. Vuoden 2004 arviossa oli määritelty joitakin aloja, joihin humanitaarisen alan toimijoiden pitäisi kiinnittää enemmän huomiota: kouluttajien turvallisuuskoulutus, tietojen kerääminen (myös tilastojen keruu), kerättyjen tietojen analysointi ja levittäminen sekä kansalaisjärjestöjen turvallisuusasioiden koordinointimekanismit.

ECHO aikoo toisen arvioinnin puitteissa jatkaa kansalaisjärjestöjen avustamista, jotta ne voisivat hoitaa velvollisuutensa humanitaarisen avustushenkilöstön turvallisuuden alalla. Arvioinnin on tarkoitus tuoda lisäarvoa ennen kaikkea tuottamalla kentällä testattavia koulutusmenetelmiä kansalaisjärjestöjen turvallisuuskouluttajien käyttöön ja tuottamalla myös muita yleiseen käyttöön annettavia apuvälineitä, jotka auttavat kansalaisjärjestöjä luomaan ja ylläpitämään turvallisuuden hallintakapasiteettia.

ECHO on sitoutunut auttamaan kumppaneitaan niiden pyrkiessä varmistamaan, että kenttähenkilöstö voi tehdä työnsä tehokkaasti ja turvallisesti, ja edistämään humanitaaristen alueiden puolustusta. Turvallisuus pystytään parhaiten säilyttämään, jos mahdollisimman moni on sitoutunut noudattamaan hyvän avustamisen periaatteita, tarjoamaan korkealaatuista apua ja käymään avointa vuoropuhelua muiden keskeisten toimijoiden kanssa kahdenvälisesti ja monenvälisillä humanitaarisilla foorumeilla.

5.3. Viestintä ja tiedotus

ECHO toteutti viestintästrategiansa mukaisesti useita toimia, joilla pyrittiin tavoitteiden mukaisesti levittämään tietoa EU:n humanitaarisen avun arvoista, periaatteista ja käytännön saavutuksista. ECHO kertoi työstään laajoille yleisöille television, radion ja muiden joukkoviestintävälineiden kautta.

Suuronnettomuuksista – tsunami ja Etelä-Aasian maanjäristys – valmistettiin audiovisuaalista aineistoa yhdessä YK:n järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

Muita tiedotustuotteita olivat lehdistötiedotteet, verkkosivuilla julkaistut silminnäkijälausunnot ja pääartikkelit lentoyhtiöiden lentokonelehdissä.

Tšekin tasavallassa toteutettiin pilottioperaationa yhdennetty tiedotuskampanja, johon kuului Prahassa järjestetty mediatapahtuma (humanitaarinen avustuskylä), kouluvierailuja, julkaisuja ja asiaa käsittelevät verkkosivut.

ECHO jatkoi myös tietyille kohdeyleisöille, kuten nuorille ja mielipidevaikuttajille suunnattuja tiedotustoimiaan osallistumalla konferensseihin ja näyttelyihin tai muihin julkisiin tapahtumiin.

5.4. Tarkastus ja arvioinnit

ECHOlla on käytössään virallisia järjestelmiä, joiden avulla seurataan säännöllisesti taloudellisia tietoja ja huolehditaan asianmukaisesta johdolle tiedottamisesta. Erityisiä taloudellisia indikaattoreita on otettu mukaan kokonaistulostauluun. Humanitaarisiin toimiin kohdistetaan tilintarkastuksia sekä päätoimipaikassa että kentällä. Vuoden 2005 aikana kaikkiaan 142 tarkastusta oli meneillään tai saatettiin päätökseen humanitaaristen järjestöjen päätoimipaikoissa ja lisäksi suoritettiin 24 operatiivista tarkastusta (kentällä ja toimistossa).

ECHO tekee toiminnastaan 8–10 maantieteellisin perustein valittua, kumppaneihin kohdistuvaa tai aihekohtaista arviointia.

5.4.1. Valmiuksien vahvistamiseen tähtäävät arvioinnit

- Arvio **vesi- ja saniteettinäkökohdista**, jotka liittyvät humanitaaristen operaatioiden rahoittamiseen humanitaarisesta avusta annetun EY:n asetuksen nojalla.

Arvion tuloksena laadittiin pohdinta-asiakirja ja malliohjeet. Pohdinta-asiakirjassa tarkasteltiin humanitaarisesta avusta annettua EY:n asetusta, politiikkaa ja rahoituskysymyksiä, humanitaarisen avustustoiminnan suuntauksia, keskeisiä vesi- ja saniteettialaan liittyviä asioita ja standardien soveltamista sekä esitettiin tärkeimmät johtopäätökset ja suositukset. Malliohjeissa annetaan käytännön ohjeita pohdinta-asiakirjan pohjalta: miten käsitellä monialaisia kysymyksiä, sukupuolta, ympäristöä jne., miten saadaan aikaan muutos hygieniakäyttäytymisessä, mitkä ovat hyviä käytäntöjä erilaisissa hätäapuskenaarioissa, miten onnettomuuksia voi lieventää ja miten niihin voi valmistautua, miten standardeja sovelletaan. Siinä luetellaan myös alaa käsittelevää kirjallisuutta ja lähdeaineistoa.

- Arvio **monialaisista ja muista keskeisistä kysymyksistä**, jotka liittyvät humanitaaristen operaatioiden rahoittamiseen humanitaarisesta avusta annetun EY:n asetuksen nojalla.

5.4.2. Kumppanuuden arviointi

- ECHOn ja **UNHCR:n** kumppanuuden ja ECHOn rahoittamien UNHCR:n toimien arviointi.

Arvioinnin tuloksena saatiin selkeitä havaintoja, johtopäätöksiä ja suosituksia UNHCR:lle ja ECHOlle siitä, miten ECHO-UNHCR-kumppanuutta voidaan yleisesti kehittää sekä toiminnallisella että aihepiirikohtaisella tasolla.

5.4.3. Operaatioiden arviointi

Vuonna 2005 arviointeja ryhdyttiin tekemään Haitista, Burundista, Ugandasta, Sri Lankasta[11] ja Pohjois-Koreasta, sekä kriisivalmiustoimista Karibian alueella. Arvioijien yleinen näkemys oli, että ECHOn rahoittamat toimet kyseisissä maissa täyttivät keskeiset humanitaarisen avun tavoitteet.

Arvioinneista on tarkempia tietoja ECHOn verkkosivuilla osoitteessa http://ec.europa.eu/comm/echo/evaluation/index_en.htm.

5.5. Koulutus ja selvitykset

Vuonna 2005 ECHOn ja kumppaneiden henkilöstölle tarjottiin runsaasti uutta puitekumppanuussopimusta (FPA) koskevaa perehdyttämiskoulutusta. FPA-sopimuksella säädellään ECHOn ja sen kumppaneiden välisiä suhteita. Koulutusjaksoihin osallistui noin 500 henkeä. Lisäksi ECHOn verkkosivuille on asetettu FPA:n eri näkökohtia käsittelevää apuaineistoa.

ECHO jatkoi humanitaarisen avun verkoston (NOHA) tukemista. Verkosto tarjoaa mahdollisuuden suorittaa yksivuotisen monitieteellisen jatkotutkinnon yhteistyössä seitsemän eurooppalaisen yliopiston kanssa (Université Catholique de Louvain – Belgia, Université Paul Cézanne Aix-Marseille III (UPCAM) – Ranska, Ruhr-Universität Bochum – Saksa, University College of Dublin – Irlanti, Universidad de Deusto – Espanja, Uppsalan yliopisto – Ruotsi ja Gröningenin yliopisto – Alankomaat) kansalaisjärjestöjen, hallitustenvälisten organisaatioiden ja muiden humanitaarisesta avustustoiminnasta vastaavien tahojen tuella.

---

[11] Arviointi kohdistui myös tamilipakolaisleiriin Tamil Nadussa Intiassa.

6. PÄÄTELMÄT

Vuosi 2005 oli ECHOlle haasteellinen vuosi humanitaaristen kriisien määrän ja vakavuuden vuoksi. ECHO pystyi kuitenkin täyttämään tehtävänsä toimeksiantonsa mukaisesti. Tulevaisuudessa ECHOlla on edessä muita haasteita, kuten suhteet uusiin humanitaarisen alan toimijoihin (erityisesti pelastuspalveluyksiköihin) sekä vuonna 2005 käynnistetyn humanitaarisen järjestelmän uudistuksen toteuttaminen[12].

ECHO tukee aktiivisesti tätä uudistusprosessia varmistaakseen, että se parantaa maailmanlaajuista valmiutta vastata humanitaarisiin kriiseihin tehokkaasti.

[12] Lisätietoja humanitaarisen avun järjestelmän uudistuksesta: ks. osa 2.